

S. Sayısı : 61

Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelerin ve tediyelerin tanzimine mütedair anlaşmanın temdidi hakkında teati edilen mektupların tasdikına dair kanun lâiyhası ve Hariciye ve İktisat encümenleri mazbataları (1/36)

T. C.

Başvekâlet

7 . VI . 1943

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1089

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reîsliğine

9 . X . 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmasının uzatılması hususunda Almanya Sefareti ile yapılan Anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 29 . III . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesı ve ilişikleriyle birlikte sunulmuştur.

3970 sayılı kanunun birinci maddesinin verdiği salâhiyete istinaden bahsi geçen Anlaşmanın İcra Vekilleri Heyetince muvakkaten mer'iyete konulduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâiyhası

9 ilkteşrin 1941 tarihinde Ankara'da akit ve imza olunan Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadelelerin ve tediyelerin tanzimine mütedair anlaşmalar, ilgili maddelerinin hükümlerine tev-fikan, 31 . III . 1943 tarihinde yürürlükten çıkmaktadır. Sözü geçen Anlaşmalar ve merbutları 9 ilkteşrin 1941 tarihinde mer'iyete girdiği halde mübadelesi derpiş olunan malların fiyatı hususunda tarafeynce bir mutabakata varılmamış olduğundan anlaşmaların tatbikında bir takım zorluklarla karşılaşmış ve akit tarihini takip eden ilk dokuz ay zarfında bu sebepten dolayı işbu anlaşmaya müstenit Türkiye ile Almanya arasında ticari mübadeleler son derece mahdut bir çerçeve dahilinde cereyan etmiştir. Ancak 9 . X . 1941 tarihinde anlaşmalara ek 12 . VI . 1942 tarihli fiyat anlaşmasının imzasıyla vaziyet ıslah edilmiş ve Türk Alman ticari mübadelelerin inkişafı normal bir seyir takip etmeğe başlamıştır.

Bu itibarla, anlaşmanın dokuz ay tehhürle fiilen tatbikına girilmiş olduğu gözönünde tutularak, bidayette tâyin edilen mer'iyet müddetinin de dokuz ay uzatılması lüzumu hissedilmiş ve keyfiyet Almanya Sefareti ile mektup teatisi suretiyle tevsik kılınmıştır. İşbu mektuplar Türkiye Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye encümeni
Esas No. 1/36
Karar No. 4

7 . V . 1943

Yüksek Reisliğe

9 . X . 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmasının uzatılması hususunda Almanya sefaretî ile yapılan Anlaşmanın tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 29.III.1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp, Başvekâletin 6/1089 numaralı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası encümenimize havale olunmakla Hariciye vekâletinden gelen mümessil huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Memleket menafiine her veçhile uygun görülen işbu lâyiha encümenimizce de ittifakla tasvip edilmiş olduğundan havalesi mucibince

İktisat encümenine tevdi olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye En. Reisi	M. M.	Kâtip
Konya	Tokad	Ağrı
M. Göker	N. Poroy	R. R. Pasın
Antalya	Elâzığ	Gümüşane
H. T. Dağlıoğlu	F. A. Aykaç	E. S. Tör
Gümüşane	İstanbul	İstanbul
C. Selek	R. Bele	A. Ş. Esmir
Samsun	Seyhan	Antalya
F. Engin	N. Eldeniz	Dr. C. Tunca
Sivas		
N. Sadak		

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat encümeni
Esas No. 1/36
Karar No. 11

28 . V . 1943

Yüksek Reisliğe

9 . X . 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmasının uzatılması hususunda Almanya Hükümetiyle teati edilen mektupların kabul ve tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 29 . III . 1943 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılarak Başvekâletin 7 . IV . 1943 tarih ve 6/1089 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulmuş ve Hariciye encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmuş olmakla, Ticaret vekâleti mümessilinin de huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

İşbu lâyiha Encümenimizce de her bakımdan memleket menfaatlerine uygun görülerek iki kelime tashihiyle aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyette müzakere edilmek üzere Yüksek

Reisliğe sunulur.

İktisat En. reisi	M. M.	Kâtip
Trabzon	Çankırı	Ankara
R. Karadeniz	A. İnan	H. O. Bekata
Afyon K.	Ankara	Ankara
B. Türker	M. Kayaoğlu	M. Eriş
Gazianteb	Giresun	İçel
Ş. Özdemir	N. Osten	Ş. Tuğay
İstanbul	İstanbul	İzmir
V. Sarıdal	A. H. Denizmen	B. Arıman
Kırşehir	Konya	Niğde
Ş. Torgut	A. H. Dikmen	Dr. R. F. Talay
Ordu	Ordu	Trabzon
Ş. Akyazı	M. Yarımbiyik	T. Göksel
	Zonguldak	
	H. Karabacak	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

9 . X . 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmasının temdidini hususunda Almanya Sefareti ile teati edilen mektupların kabul ve tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Mer'iyet müddeti 31 . III . 1943 tarihinde hitama eren 9 . X . 1941 tarihli Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelerin ve tediyelerin tanzimine mütedair Anlaşmaların 31 . XII . 1943 tarihine kadar temdidini hakkında Hariciye vekâleti ile Ankara'daki Alman Sefareti arasında 2 mart 1943 tarihinde teati edilen mektuplar kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun ahkâmını tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

29 . III . 1943

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
	S. Day	F. Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zc. V.
Dr. H. Alataş	S. H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
A. F. Cebesoy		U. S. Siren

İKTİSAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

9 . X . 1941 tarihli Türk - Alman Ticaret ve Tediye Anlaşmasının temdidini hususunda Almanya Hükümeti ile teati edilen mektupların kabul ve tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Mer'iyet müddeti 31 . III . 1943 tarihinde ihtama eren 9 . X . 1941 tarihli Türkiye ile Almanya arasında Ticari mübadelelerin ve tediyelerin tanzimine mütedair Anlaşmaların 31 . XII . 1943 tarihine kadar temdidini hakkında Almanya Hükümeti ile 2 mart 1943 tarihinde teati edilen mektuplar kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen.

Alman Sefareti

Ankara, 2 mart 1943

Ekselâns,

Alman ve Türk Hükümetlerinin aşağıdaki hususlar hakkında mutabık kaldıklarını size teyit etmekle şeref kesbeylerim.

31 mart 1943 tarihinden evvel Türkiye tarafından Alman firmalarına verilmiş olan bilânım siparişler için 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaların tatbikına 31 ilkkânun 1943 tarihine kadar devam edilecektir.

Diğer taraftan, yukarıdaki takyidatlarla ilgili bulunmayan ve sözü geçen Anlaşmalarla merbutlarında münderiç olan hükümler, aynı tarihe kadar, muteber telâkki edilecektir.

En derin saygılarımın kabulünü rica ederim, Ekselâns.

Franz Von Papen

Ekselâns

Bay Numan Menemencioğlu

Hariciye vekili

Şehir

Türkiye Cumhuriyeti

Hariciye vekâleti

Ankara, 2 mart 1943

Bay Büyük Elçi,

Türk ve Alman Hükümetlerinin aşağıdaki hususlar hakkında mutabık kaldıklarını size teyit etmekle şeref kesbeylerim.

31 mart 1943 tarihinden evvel Türkiye tarafından Alman firmalarına verilmiş olan bilânım siparişler için 9 ilkteşrin 1941 tarihli Anlaşmaların tatbikına 31 ilkkânun 1943 tarihine kadar devam edilecektir.

Diğer taraftan, yukarıdaki takyidatla ilgili bulunmayan ve sözü geçen Anlaşmalarla merbutlarında münderiç olan hükümler, aynı tarihe kadar, muteber telâkki edilecektir.

En derin saygılarımın kabulünü rica ederim, Bay Büyük Elçi.

N. Menemencioğlu

Son Excellence

Monsieur Franz Von Papen

Almanya Büyük Elçisi

Ankara